

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ТА ЇЇ АНАЛІЗ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Складність поняття фінансової стійкості полягає у великій кількості існуючих варіантів її тлумачення, при цьому в кожному з них підтверджується важливість фінансової стійкості для ефективної діяльності підприємства, тому кожен суб'єкт господарської діяльності, повинен визначитись, щодо головних аспектів фінансової стійкості та раціонально ними управляти [1]. Погоджуємось з думкою Грабовецького Б. С., що фінансова стійкість - це надійно гарантована платоспроможність, рівновага між власними та залученими засобами, незалежність від випадковостей ринкової кон'юнктури і партнерів, довіра кредиторів і інвесторів та рівень залежності від них, наявність такої величини прибутку, який би забезпечив самофінансування [2].

Фінансова стійкість підприємства передбачає такий стан фінансових ресурсів, за раціонального розпорядження якими гарантується наявність власних коштів, стабільна продуктивність і забезпечується процес розширеного відтворення. Для оцінки рівня фінансової стійкості використовують такі показники: коефіцієнт фінансової незалежності; коефіцієнт фінансової залежності; коефіцієнт концентрації позичкового капіталу; коефіцієнт концентрації поточної заборгованості; коефіцієнт фінансової стійкості; коефіцієнт фінансового левериджу; коефіцієнт забезпечення запасів власним капіталом; коефіцієнт маневреності оборотних активів; коефіцієнт маневреності власного капіталу; коефіцієнт маневреності позичкового капіталу [2].

Основними завданнями аналізу рівня фінансової стійкості підприємства є: аналіз складу і розміщення активів підприємства; дослідження динаміки і структури джерел фінансування; визначення рівня забезпечення власними оборотними коштами; аналіз кредиторської та дебіторської заборгованості; оцінка рівня платоспроможності [3]. Аналіз складу і розміщення активів господарського суб'єкта проводиться на основі таблиці порівняльно-аналітичного балансу за статтями активів за допомогою методів вертикального (структурного) та горизонтального (динамічного) аналізу. Досягнення стійкого фінансового стану можливе за достатності власного капіталу, при ефективному використанні активів, достатньому рівні рентабельності з урахуванням операційного і фінансового ризиків, при достатній ліквідності, стабільних доходах і

широких можливостях залучення позикових коштів[4]. Для забезпечення фінансової стійкості у підприємства має бути гнучка структура капіталу, вміння організувати його рух у такий спосіб, щоб забезпечити постійне перевищення доходів над витратами з метою збереження платоспроможності і створення умов для самофінансування [5].

Отже, в практиці аналізу фінансової стійкості використовують головним чином відносні показники – коефіцієнти, які можна порівнювати: із загальноприйнятими «нормами» для оцінки ступеня ризику і прогнозування можливості банкрутства; з аналогічними даними інших підприємств, що допоможе визначити сильні та слабкі сторони діяльності та можливості; з даними за попередні роки для дослідження тенденцій поліпшення або погіршення. У процесі аналізу фінансової стійкості підприємства необхідно проаналізувати дебіторську заборгованість, встановити її склад і структуру за термінами виникнення. На фінансову стійкість підприємства впливає не сама по собі наявність дебіторської заборгованості, а її розмір, рух і форма. Застосування такої методики аналізу та системи показників фінансової стійкості дозволить обґрунтовувати застосування обліково - аналітичних процедур і способів аналізу, проводити порівняльну оцінку рівня фінансової незалежності підприємств, що сприятиме раціональній побудові функціональної системи взаємозв'язків із проведення аналізу, підвищенню його якості й ефективності.

Інформаційні джерела:

1. Пігуль Н. Г., Клименко А. В. Пігуль С. І. Аналіз фінансової стійкості підприємств України. Приазовський економічний вісник. 2019. Випуск 1(12). С. 186-190.
2. Грабовецький Б. Є. Економічний аналіз: нав. Посібник. К.: Центр учбової літератури. 2009. 256 с.
3. Слободян, Н. Г. Аналіз і прогнозування фінансової стійкості підприємства в сучасних умовах: методологія і практика. Економічний аналіз: зб. наук. праць Тернопільський національний економічний університет. Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка». 2014. Том 18. № 2. С. 239-245
4. Біла О.Г. Фінансове планування і фінансова стабільність підприємств. Фінанси України. 2015. № 4. С. 113.
5. Борецька Н. П., Міщенко К. В. Аналіз і прогнозування фінансової стійкості підприємства. Інвестиції: практика та досвід. 2016. № 20. С. 63–66.
6. Кашена Н.Б. Формування стратегічних орієнтирів забезпечення економічної стійкості підприємства в умовах невизначеності. Фінансові механізми антикризового управління: сучасні реалії та стратегічні альтернативи: колективна монографія. Харків: Видавець Іванченко І.С., 2018. С. 258-278.